

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry LAUSUNTO
PL 510
00101 Helsinki

8.10.2020

EDUSKUNTA
Maatalousjaosto

Viite: Lausuntopyyntö HE 146/2019 vp

ASIA: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLA VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2020, MAATALOUDEN PÄÄLUOKKA (PL 30) JA SEN KIPUPISTEET

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarviosta vuodelle 2021 ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta on vuoden 2021 talousarviosta vaikea löytää kipupisteitä, kun tarkastellaan yhden vuoden talousarviota. Pidemmän aikavälin isossa kuvassa ja maaseudun tarjoamista biotalouden kasvumahdollisuuksista talousarvio ottaa kuitenkin huonosti otetta. Neljän miljoonan euron panostusta biokaasun tuotannon tukemiseen ei voi pitää riittävänä. Eikä elintarviketiennin edistämisen osaltakaan olla etenemässä täysillä eteenpäin. Sinällään määrärahat vastaavat hallitusohjelmassa sovittua, mutta niihin ei ole osoitettu koronapandemian takia lisärahoitusta.

Ministeriön vakiintuneen toiminnan ja maatalouden tukemisen sekä kehittämisen osalta talousarvio turvaa vakiintuneen toiminnan. Vuosi sitten esitetyt huolet ja uhkakuvat ovat väistyneet EU:n heinäkuisen budjettipäätösten ja maatalouteen tulevalle ohjelmakaudelle esitetyn kansallisen kokonaisrahoituksen perusteella. Tältä osin esitettyä vuoden 2021 talousarviota voi pitää hyvänä, mutta samalla riittämättömänä ottaen huomioon pääluokan alussa toimintakuvauksessa maataloudelle esitetyt tulevaisuuden haasteet erityisesti ilmastonmuutoksen osalta. Yksittäisenä kipupisteenä, jolla tosin ei ole suoria talousvaikutuksia, MTK haluaa nostaa esiin paikkatiedon julkisuuden. Tältä osin on erittäin tärkeää löytää tasapaino julkisen tiedon ja henkilötietosuojan välillä. Tässä asiassa tehdyillä väärillä toimilla voidaan tulevaisuudessa heikentää entisestään viljelijöiden taloudellista tilannetta.

Viljelijätukien osalta vuoden 2021 talousarvio säilyttää lähinnä tilanteen ennallaan. EU:n ja kansallisten rahoituslinjausten perusteella luonnonmukaisen tuotannon osalta pystytään tekemään uusia sitoumuksia ja siten kohdistamaan sektorille lisärahoitusta. Maatalouden yrittäjätulo ei näillä toimilla vielä käänny kasvuun, mutta auttaa osaltaan säilyttämään nykyisen tason. Maatalouden investointien osalta kokonaisrahoitus säilyy ennallaan ja määrärahaa voi pitää riittävänä olettaen maatalouden rakennusinvestointien hidastuvan vuosien 2019 – 2020 tasosta. Toisaalta investointitahdin hidastuminen on valitettavaa tilanteessa, jossa taloutta tulisi elvyttää.

Neuvontaan valtion apua on osoitettu suurin piirtein edellisvuosien määräraha ja kun EU-osarahoitukseen neuvo2020 -järjestelmään on käytettävissä kuluvaan vuoteen enemmän rahoitusta, niin tältä osin tilanne on edennyt parempaan suuntaan. Sen sijaan 4H -toiminnan avustuksen alentaminen vallitsevassa tilanteessa on valitettavaa.

Helsingissä 8.10.2020.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Juha Lappalainen
tutkimuspäällikkö